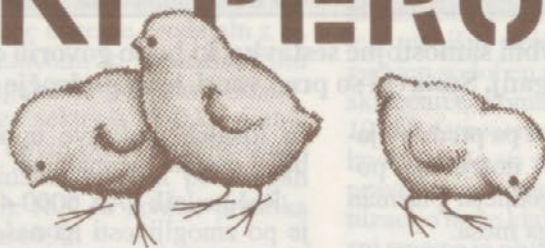

PTUJSKI PERUTNINAR

325451

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA IN KOOPERANTOV PERUTNINA PTUJ • LETO XV. • ŠTEVILKA 1 • APRIL 1991

Prijetno praznovanje 1. maja mednarod- nega praznika dela

Bili so časi neprimerno
hujših stisk, kot so sedanje.
Zato se z neprestanim govor-
jenjem o krizi ne dajmo zave-
sti v krizo, ki vodi k otopelo-
sti, k duhovni ali telesni
ohromelosti, k malosrčnosti
in k tarnanju od jutra do
večera; vzemimo krizo kot
znamenje novih pogledov,
novih možnosti in upov.

Heinrich Fries

899703555

Razvojni projekti Perutnine za obdobje 1991-1995

V 6. številki Informacij smo vam obljubili samostojne sestavke, ki bodo govorili o razvojnih projektih predelave, prodaje, kompjuterizacije in tekočih vlaganj. Sestavki so pred vami, le za področje prodaje ga še nismo dobili.

Program predelave

V skladu s srednjeročnim planom in projekcijo razvojnih usmeritev, smo se odločili za znatno povečanje proizvodnje mesnih izdelkov iz perutninskega mesa.

Bistveni dejavniki za tako odločitev so:

- možnost plasmana takih izdelkov na domačem in tujem tržišču
- dosednji rezultati v proizvodnji perutninskega mesa
- hitra rast proizvodnje in kvalitete perutninskih izdelkov v preteklih letih
- lastno znanje in ustrezni strokovni kadri za realizacijo take usmeritve
- večja rentabilnost proizvodnje

Na osnovi sprejetih odločitev bi proizvajali štiri osnovne skupine izdelkov:

- I. Klobasičarske izdelke
- II. Kokete (oblikovane in panirane izdelke)
- III. Dodelava perutninskega mesa
- IV. Trajne konzerve

Predvidevamo, da bo del predvidenih količin izdelkov možno izvoziti.

Vsled tega mora biti »predelava« v celoti registrirana za izvoz na tuja tržišča, z drugimi besedami, mora izpolnjevati niz mednarodnih veterinarsko sanitarnih predpisov.

Po zaključeni izgradnji Predelave predvidevamo znatno rast proizvodnje mesnih izdelkov in sicer nameravamo proizvajati letno 17.200 ton teh izdelkov. Predvidevamo vsaj začasno, da bomo trajne konzerve izdelovali v kakem drugem obratu na osnovi pogodb o sodelovanju.

Odločitev o povečanju proizvodnje posameznih izdelkov izhaja na osnovi dosedanjih rezultatov rasti prodaje klobasičarskih izdelkov, ugodnega sprejema KOKE-TOV na domačem trgu in možnosti izvoza takih izdelkov na tuja tržišča. Dodelava perutninskega mesa predstavlja novo skupino atraktivnih izdelkov, ki se v zadnjem času vse česče uporabljajo na tujih

tržiščih, zlasti pa predstavlja jo razširitev dosedanje ponudbe in ugodnejši plasman perutninskega mesa.

Dr. Ciril Varga

za lokalne obdelave uporabljati osebne računalnike.

Računalnik VAX 6000-410 je po zmogljivosti na našem območju med največjimi (po-

nalov kakor osebnih računalnikov.

Kje smo in kaj predvidevamo

S sedanjimi programskimi paketi obdelujemo:

— Obračune osebnih dohodkov; vsi podatki vključno z vrednostnimi papirji in del kadrovske evidence.

— Proizvodno materialno poslovanje v povezavi s saldakonti; to je materialno poslovanje skladišč dobaviteljev na različnih lokacijah.

— Prodajo v povezavi s saldakonti; od prodaje proizvodnje v skladišče do dobavnic in faktur.

— Obračun kooperantov; celotno vodenje poslovanja posameznih kooperantov.

— Različni pregledni programi, tako za finančne kompenzacije kot za preglede nad prodajo in stanjem zalog,

— Osnovna sredstva.

Računalniška mreža v upravnih stavbi, katera je bila dograjena v začetku letošnjega leta omogoča fleksibilnost perifernih uporabnikov do 120 priklopov, sedaj je že možnih 80.

Programski paketi — projekti, ki se uvajajo

— Kadrovsko informacijski sistem; paket obsega celovit prikaz zaposlenih tako po delih katera opravlja, do sistemskih analiz (šolanje, sistemski pregledi, napredovanje itd.).

— Glavna knjiga; povezava s posebno finančno službo, OD, materialnim računovodstvom, pozneje integrirana z vsemi službami FRS.

— Devizno poslovanje saldakontov dobaviteljev.

— Poslovno tehnološko vodenje v PE Tovarna krmil. Namen je zamenjava starih tehtnic mešalnice s sodobnimi elektronskimi, kreiranje transportnih poti, računalniško povezano vhodno kamionsko tehtanje, izhodno tehtanje krmil vse nadgrajeno z računalniško konfiguracijo. Zaključen sistem v PE TK bo poslovno povezan s centralno bazo podatkov na sistemu

Novost v prodaji

Kompjuterizacija v Perutnini

Izgradnja integriranega informacijskega sistema v našem podjetju poteka že od samega začetka nabave prvega računalnika VAX 780. V tistem času t.j. v začetku prejšnjega desetletja se je kompjuterizacija pričela z obdelavo finančno računovodskih podatkov. Koncept zastavljen sredi prejšnjega desetletja obsega praktično vse segmente dejavnosti Perutnine, vendar je bil omejen s tehničnimi možnostmi, tako s kapaciteto računalnika in terminalskimi razvodi do posameznih proizvodnih enot. Vsekakor koncept z modemskimi povezavami doživlja v sedanjem času nedvoumno potrditev, saj postaja računalniška izmenjava podatkov med računalniškimi centri in državami vsakdanjost. Upoštevajoč veliko število obdelav in enotnost osnovnih podatkov je utemeljil nakup baze na računalniškem sistemu.

V septembru leta 1990 smo instalirali nov sodoben računalnik VAX 6000-410, ki je približno desetkrat zmogljivejši od starega, z možnostjo širitve disketnega dela na 9,6 GB (sedaj instaliranih 3,6 GB, stari sistem je zmogel 0,7 GB). Sočasno pa smo pričeli

dobnega ima trenutno še Mariborska univerza).

Zakaj takšen računalnik, kaj več bo omogočal, konec koncev koliko bo večji finančni efekt podjetja ter v kakšnem času?

Zahteve so definirane, strateško usmerjene ter potrjene na najvišjih nivojih podjetja.

Izhajamo iz osnovnega cilja; optimalno prilagoditi proizvodnjo komercialnim zahtevam ob kontroli finančnih virov ter napovedovanja mogočih dogodkov. Predlaganih je deset projektov, kateri bi se naj zaključili do leta 1994. Večina teh je v nadaljevanju sestavka naštetih.

Ti projekti posegajo tudi v mikroorganizacijo podjetja. Strogo zahtevajo spoštovanje dogovorjenih izhodišč, predvsem pa homogeno sodelovanje. Področje izdaje organizacijskih predpisov in navodil je ključno povezano z organizacijo dela na integrirani informatiki in zahteva spoštovanje uporabnikov, kar velja za nova stroškovna mesta, vnos artiklov, do cenika naših izdelkov.

Nivo informacij je že sedaj strogo nadzorovan, v načrtovanih projektih zahteva to področje poseben poudarek, saj imamo integracijo tako termi-

VAX v direkciji. Na ta način bomo dosegli enotnost v strateških podatkih in sočasno povratni prenos informacij iz centra na proizvodno enoto. Rok izvedbe del je junij 1991. Trenutno so uspešno instalirane nove tehnične v mešalnici s katerimi smo dosegli cca 10% hitrejšo mešanje krmnih mešanic, temu primeren pa je prihranek energije.

Planirani programski projekti — paketi

— Integracija programskih paketov finančno računovodskega sektorja in plansko analitičnega sektorja povezanih v stroškovno računovodstvo. V tem projektu načrtujemo skupno podatkovno bazo PC-jev na VAX-u z možnostmi lokalnih obdelav. Projekt je široko zastavljen s povezavo odgovornih delavcev v PE in sektorji s koordinacijo delavcev sektorja za računalništvo. Ta projekt zagotavlja izhodišča za enotnost spremljave stroškov in cen proizvodov. Rok izvedbe je leto dni.

— Poslovno tehnološki projekt integriranega informacijskega sistema PE Perutninska klavnica v povezavi s PE trgovina in PE Predelava. Želimo doseči integracijo tehnoloških procesov krmilniško vodenih z lokalno mrežo in le-to modemske vezano na centralno podatkovno bazo. Z dosego integrativnosti vhodnih podatkov vezanih s programskimi paketi kooperacije (vhodno tehtanje, štetje, evidentiranje pogina, kontrola kakovosti itd.) ter programskimi paketi prodaje (povezava tehnic s skladiščem in komercialno, sočasna kontrola energetskih objektov itd.) bomo pridobili kvalitetne osnove za dinamično načrtovanje klavniških kapacitet. Ta projekt se podatkovno navezuje tudi na projekt predelave.

— Projekt PE Predelava povezuje segment klavnice z medsebojnimi potrebami recepture izdelkov, analize, vodenje tehnologije, skladiščenja vse do obračuna proizvodnih delovnih nalogov.

— Projekt kooperacije se dopolnjuje na enotno podatkovno bazo ter s komercialnimi potrebami.

— Informacijski sistem Prodaja predvideva vpeljavo strategije maloprodaje, grosi-

stične prodaje, poslovanja in obarčuna skladišč s specifično podjetja. Projekt je izredno obsežen, saj vključuje od sodobne opreme prodajaln z el. tehnicami in računalniškimi blagajnami povezave finančnega sektorja in fakturiranja do novih oblik prodaje (individualna prodaja po progah itd.). Rok za izvedbo pričetka leta 1992.

— Nabava z vidika organizacije, kalkulacij, rezervacij naročil, medskladišnih prenosov internih in eksternih naročilnic vse ob upoštevanju dogovorjene finančne politike. Ta projekt je nadaljevanje obstoječih programskih paketov materialnega poslovanja.

— Projekt živa proizvodnja predstavlja nadgradnjo obstoječih spremljav z analizami rezultatov. Ta projekt je v povezavi tako s komercialno kot klavnico. Obsega tudi tehnološko posodabljanje farmških objektov (računalniško spremljanje bistvenih parametrov kot so temperatura, prezračevanje, poraba vode, krmila, tehtanje, poraba zdravil itd.), kakor tudi valilnice.

— Projekt Veterinarska ambulanta in laboratorij vključuje povezavo z živo proizvodnjo, klavnico, tovarno krmil in predelavo. Predvsem želimo slediti zdravstvenim zahtevam z izsledki laboratorija kjer lokalno že računalniško obdelujemo podatke.

— Sistem za zajemanje časa, obsega računalniško obdelavo prisotnosti zaposlenih in se bo lociral na lokacijah vseh proizvodnih enot z večjim številom zaposlenih.

Razen vseh naštetih projektov nas čaka obširno izobraževanje zaposlenih, posodabljanje poslovanja itd. Uvajanje novih programskih paketov je zahtevno delo, pri čemer je potrebno upoštevati še vsakodnevne zahteve uporabnikov, spremembe zakonodaje ter organizacijske spremembe.

Celotne projekte ocenjujemo (pomemben faktor bo stopnja opremljenosti ter načini komunikacijskih linij) na red velikosti 40 do 50 milijonov din ob upoštevanju fazne izvedbe projektov.

Bojan Klinkon

Tekoča investicijska vlaganja

Za nami je desetletje velikih investicijskih vlaganj. Poleg manjših objektov je bil zgrajen sodoben reprodukcijski center, komaj pa je leta 1985 v reprocenru stekla proizvodnja, že so se začele priprave za gradnjo in modernizacijo nove klavnice. Ponošni smo na ta objekta, bil pa je to tolikšen investicijski zalogaj, da so se v drugih enotah izvajala le najnujnejša vzdrževalna dela. V prihodnjih letih je torej potrebno posodobiti proizvodne zmogljivosti tako, da bodo zagotavljale kakovostno proizvodnjo v vsej proizvodni verigi. V tem obdobju bomo torej investicijsko dejavnost usmerjali v glavnem v tekoča vlaganja.

PE Tovarna krmil

Nova linija briketiranja, oprema in zgradba, mešalec za krmilo kapacitete 7 m³/h, mlin za mletje surovin, pnevmatska linija za transport apnenca, ureditev kanalizacije in priključitev na C kanal, tekoče naložbe.

PE Stari starši

Vodnjak v valilnici Markovci, grede, ločeno krmiljenje petelinov in napajalni sistem, racionalizacija ogrevanja.

PE Starši

Rekonstrukcija valilnice Turnišče, mreže za nesnice, investicijsko vzdrževanje, oziroma zamenjava opreme.

PE Brojlerji

Izgradnja 3 vzrejnih objektov letno, skupaj 15 objektov.

PE Perutninska klavnica

Logistična ureditev internega transporta, in skladišča, posodobitev sistema za razkladanje in transport »ro-

berts«, sušilec mesne moke mehkih odpadkov v kafileriji, posodobitev strojev za kosanje, avtomatski transport delov piščancev v predelavo, zunanja ureditev in cestni priključek, biofilter za čistilno napravo in zajemanje plinov v čistilni, sofinanciranje rekonstrukcije Zagrebške ceste. Ostale manjše naložbe.

PE Predelava

Razširitev hladilnih in proizvodnih kapacitet, rekonstrukcija obstoječih prostorov, povečanje hladilniških kapacitet, tehnološka oprema, razširitev transformatorske postaje, parkirni prostor z dovozno cesto, gradnja objekta za POM, hlajenje SIM pred in po separaciji in transport odpadkov. Ostale manjše naložbe.

PE Trgovina

Posodobitev prodaje.

PE Promet

Zamenjava dotrajanih vozil.

PE Ptujška tiskarna

Posodobitev opreme.

PE Servis

Nabava opreme za tehnološko posodobitev vzdrževanja.

Na nivoju podjetja

Kompjuterizacija podjetja in manjše naložbe.

Skupne predvidene naložbe so prav gotovo tako visoke, da jih podjetje v tem trenutku ne zmora financirati. Potrebno bo napraviti še temeljite analize, se odločiti o najnujnejših naložbah ter poiskati kredite.

Značilnost večine predvidenih naložb je, da gre za zagotovitev, oziroma posodobitev obstoječih kapacitet. Take naložbe pa vedno zahtevajo odredkanja, še bolj pa v sedanjih krutih pogojih gospodarjenja.

Štefan Kirbiš

Kako dela COOB – VANTERS (CVI)

Najprej odgovor na vprašanje kdo in kaj je COOB – VANTRES (skrajšano CVI)? To je delniška družba v ZDA in Angliji za selekcijo brojlerskega reprodukcijskega materiala (DSP BRO, starši, stari starši) ki ga prodaja doma in v izvoz. To je ena od svetovnih firm, ki je v kvantitativnem in kvalitativnem vzponu, in jo pri nas premalo poznamo. Po vsej verjetnosti je glavni delničar gospod Don Tyson, ustanovitelj in glavni predsednik firme Tyson FOODS, danes daleč največje firme na svetu za perutninsko meso in predelavo (tedenski zakol je podoben letnemu v PPI!).

Kaj več o delu CVI bo razvidno iz za nas zanimivega razgovora z g. Dr. HARDIMANOM in CVI, ki ga je imel založnik revije BROILER INDUSTRY gospod David AMEY (september 1990).

1. vprašanje: Minila so štiri leta od spojitve COOB in VANTRES-a. Kakšne so spremembe?

Odgovor: Podedovali smo linije in izkušnje 50 let selekcije VANTRES-a in preko 74 let COOB-a. Raziskovali smo poti za izboljševanje COOB 500, vzrejnih in dednih lastnosti potomstva ter moške linije VANTRES-a. Izboljšali smo selekcijske metode s forsirano odbiro, izboljšali smo standarde tako v ZDA kot v Angliji.

2. vprašanje: Kakšen je program v Angliji in kakšna je soodvisnost z ameriškimi znanstveno raziskovalnimi napori?

Odgovor: Nadaljujemo polni selekcijski program na obeh čistih linijah COOB 500 v Angliji in v ZDA. Metode, cilji in pričakovani napredek so enaki. Ameriško vodenje pomaga z nasveti in strokovnim nadzorom v Angliji, toda ameriški strokovnjaki so odgovorni za nove, končne proizvode in linije.

3. vprašanje: Kakšen trg vas zanima in kako čutite potrebo perutninske industrije v naslednjem desetletju?

Odgovor: COOB 500 je provenienca za visoki izplen

prsi žive in zaklane teže. Dober glas pa ji prinaša hitra rast, konverzija, zdravstvena odpornost, nizki vzrejni stroški. Valilna jajca so dobro oplojena, valilnost je dobra. Povpraševanje po piščancih z visokim izplnom fileja iz prsi, tudi večji izplen beder in prs vedno bolj narašča tako v ZDA kot drugod. Zaradi tega narašča prodaja COOB 500, saj brojlerji dosegajo 1,00 do 2,30, petelin celo do 2,70 kg žive teže v 6–7 tednih. Naša prodaja se je potrojila. Verjamemo, da bo trg cenil in povečeval povpraševanje po izplenu fileja tudi v naslednjem desetletju.

4. vprašanje: CIV trguje z dvema moškima linijama – petelinom COOB 500 in Vantresom. Kakšna je med njima razlika in kakšen je vaš program v tej smeri?

Odgovor: Petelin COOB 500 je naš izbor za izplen kokošjega fileja! Prodajamo v paketu parjenja COOB petelin X kokoš ali za parjenje z drugimi proveniencami. Vantres petelin pa je naš izbor za manjši izplen izkoščenosti fileja, vendar brojlerji dosegajo maksimalno konverzijo v vitalnosti ter oplojenosti tudi v manj ugodnih pogojih vzreje. Pri Vantresu nadaljujemo z znanstveno raziskovalnim delom na izboljšanju izplena, izkoščenosti, vendar ne tako visoko, kot pri COOB-u 500 petelinu.

5. vprašanje: COOB 500 ste konkurenčno močno utrdili na lastnostih izplena mesa. Kaj to pomeni gospodarsko, odnos med nesnostjo in izplnom mesa?

Odgovor: Nesnica COOB 500 znese nekoliko manj jajc, kot nekatere konkurenčne kokoši, vendar smo mnenja, da je večji izplen izkoščenega mesa več kot kompenzacija za neprednostno lastnost višje nesnosti v predelavi. Imamo tudi računalniško simulirano, kakšen je vpliv DSP na meso v primerjavi večjega izplena samo za 1%.

6. vprašanje: Kakšne nove lastnosti pri COOB-u 500 predvidevate v bodoče? Ali bo to določanje spola po krilnih peresih (feather sexabl)?

Odgovor: Nadaljevali bomo na izboljševanju sedanjih dobrih lastnosti kot so izplen, nesnost, zniževanje konverzije in drugo tako hitro, kot bo to možno. Seveda bomo tudi eksperimentalni in znanstveno razvijali nove linije in ugotavljali učinke heterozije v smeri višje nesnosti. Določanje spola po krilnih peresih široka proizvodnja ne uporablja. Ni objektivnih razlogov na razvoju v tej smeri.

7. vprašanje: Kako je povezava Tyson FOODS in Up Comp. pomagala pri vašem delu?

Odgovor: Firma Tyson F. nam je veliko pomagala.

1. Omogočila nam je dostop do največjih brojlerskih rejcev in do podatkov iz svetovne proizvodnje in

2. omogočeno nam je bilo nadaljnje izobraževanje v brojlerskem klavništvu in predelavi perutninskega mesa. Bili smo informirani o spremembah in trendih proizvodnje in potrošnje. Lahko smo testirali nove linije in različna parjenja različnih moških in ženskih linij na velikih vzrejah. F. Up. JOHN Comp. naj je pomagala z novimi biotehničnimi metodami v selekcijskih programih. (Finančnih injekcij g. H. ne omenja!)

8. vprašanje: Katera nova področja znanstveno raziskovalnega dela in katere metode bo CIV uveljavljal v naslednjih letih in če je cilj skrajšanje časa selekcijskega dela?

Odgovor: Naše raziskovalno delo bo zajelo več različnih novih poti. Konvencionalne metode selekcijskega dela in genetskega napredovanja bomo kontinuirano izboljševali z uporabo novih in hitrejših računalnikov, z močnejšim selekcijskim pritiskom in v skrajševanju generacijskih intervalov. Novi razvoj bodo doživele metode selekcije v izboljševanju zdravstvene odpornosti.

9. vprašanje: Ali vidite v transferu genov ali v ostalih biotehničnih metodah možnost napredovanja selekcijskega dela oziroma dednih učinkov?

Odgovor: Mnogo časa smo porabili na področju prenašanja komercialno pomembnih genov od ene vrste ali linije na druge. Tega kupcem nismo ponujali, čeravno je to velika investicija. Velika je zanesljivost in velike so izgube pri tradicionalnem genetskem delu. Biotehnologija zahteva drago opremo, ki pa omogoča izpolnitev genotipov. Uporabljali bomo to opremo, zlasti pa bilološki molekulator za genotipski napredek naših živali.

10. vprašanje: S povečanjem prodaje CVI živali se povečuje tudi potreba po investiranju v selekcijske programe?

Odgovor: Definitivno! Jutrišnji uspehi so odvisni od današnjega investiranja v znanost in v pogoje za raziskovalno delo.

Vsak, ki se bo z zanimanjem pogledal v odgovore, bo lahko našel veliko zanimivega. Priredba članka naj prispeva k razmišljanju in poglobljanju o bodočih izbirah provenienc in kombinacijah provenienc. Da nam ne bo zmanjkalo časa leta 1992! Pristop bi moral biti strokoven in timski, če bi zajel naše izkušnje in vse strokovne aspekte (vzrejne, zdravstvene, ekonomske, razvojne, finančne itd.).

Gospod Don Tyson, ki živi tudi v Londonu in želi v Evropi povečati potrošnjo perutninskega mesa, je bil predstavljen v januarjski številki Gospodarskega vestnika GZS. Ali ne bi navezali informativno strokovno kontakte?

Sestavek priredil:
Slavko Brglez

Ena najvažnejših nalog današnjega časa je zbuditev odgovornosti v slehernem človeku. Človeškemu dostojanstvu morata biti tuja slepa poslušnost prav tako kakor nebrzdana samovolja. Za tako odgovornost pa je potrebna samovzgoja. Ne otepajmo se nalog, ki so nam postavljene. Z vso vno moramo težiti za tem, da si očistimo in okrepimo duše z lastno vzgojo.

Karl Jaspers

Pri kooperantu pod Pohorjem

V Bohovi, naselju ob vznožju zelenega Pohorja, sta se leta 1969 zakonca Leopold in Viktorija Frešer odločila za kooperacijsko rejo piščancev. Pet hektarjev zemlje skupaj z gozdom jima ni omogočalo dostojnega življenja, kaj šele, da bi lahko šolala štiri otroke. Sedaj sta ponosna na njih. Prvi sin Drago je miličnik, hčerka Romana administratorka, druga Jelka je končala srednjo kmetijsko, najmlajši sin Janko pa končuje višjo metalurško v Ljubljani.

Začela sta skromno, kot mnogi kooperanti pred dvajsetimi in več leti. Najprej sta piščance pitala na podstrešju, kasneje sta nadgradila pitališče nad garažo in končno s pomočjo Perutnine zgradila novi hlev. Takrat so v starih in novih prostorih dve leti vhljavljali 14.000 piščancev v turnusu. Otroci, ki so jima pomagali pa so odhajali in si ustvarjali svoje družine. Sedaj sta sama, zato vhljavljata le 7.000 piščancev, rejo v improviziranih prostorih pa sta upostila. Če se bo mlajši sin vrnil na kmetijo pa imata že pripravljeno dokumentacijo in prostor, da lahko takoj ob pomoči podjetja povečajo objekt, oziroma zgradijo novega.

Oba si namreč želita in pričakujeta, da se bo mlajši sin po šoli le vrnil na kmetijo. Upata, da ga mesto ne bo odtegnilo pod domačije, kot se velikokrat zgodi. »Gledam recimo te naše mlade združnike. Prav vesel sem bil,

ko so se začele organizacije ustanavljati in prepričan, da bo to novi polet v razvoju in utrjevanju kmetij. Pa jih prav malo ostane na domačiji. Kar srce me boli, ko gledam, kako kmečka mladina drvi v mesta za lažnejšim življenjem.

Sicer se že počasi tudi vračajo, vendar bodo minila desetletja, dokler se bodo spet navadili delati na zemlji in dobro kmetovati. Z mesta ne dobiš nikogar, ki bi šel pomagat delat na zemljo. Se pa pozna, da je življenje postalo

trše. Sedaj se že zgodi, da se vsaj kdo zahvali za malico«, je sogovornik končal svoje razmišljanje.

Veliko je sodeloval v organih upravljanja in raznih komisijah in dobro pozna organizacijo podjetja, zato je kritičen tudi do Perutnine.

»Veste s piščanci sem doživel marsikaj. Dobra in slabega. Včasih je bilo delo neprimerno težje, vendar smo boljše zaslužili.

Upam si reči, da sem ob piščancih postal invalid, ko sem vlačil vreče s krmili na podstrešje in nad garažo, kjer smo v začetku imeli piščance. Ko smo postavili novi objekt s silosom in krmilnim trakom je vse drugače. Delo je lažje, ni pa ustrezno plačano. Razvoj tehnologije reje zahteva večjo skrb za občutljivejša piščance. Tudi v reji moramo biti veliko bolj dosledni, da o sanitarnih zadevah sploh ne govorimo. V živi proizvodnji je marsikaj drugače kot dru-

god. Kadar imaš piščance moraš biti nenehno pri hiši, če želiš doseči uspeh. Mislim, da prizadevno delo in skrb ni ustrezno stimulirano.

Res je, da je nekaj kooperantov manj prizadevnih pri reji in gledajo le na zaslužek, na piščance pa manj, res pa je tudi da je večina rejcev prizadevnih in bi se jim to moralo bolj poznati pri obračunu. Tudi vzroke za težave v reji, ki se občasno pojavljajo, bi morali hitreje poiskati in odpraviti. V takih primerih se predolgo išče vzroke za slabe uspehe reje pri kooperantih.« (Opomba urednika: Razgovor z gospodom Frešerjem je bil pred skoraj dvema mesecema in se je v tem času že precej spremenilo.)

Tudi kakšna posebna nagrada najuspešnejšim kooperantom bi bila po mnenju sogovornika dobra stimulacija, drugim pa spodbuda, da bi se bolj potrudili.

V isti sapi pa je poudaril, da si nihče ne sme zatiskati oči in ne videti izrednega razvoja podjetja in tudi kooperacije od sodobnih objektov do opreme, za kar je podjetje veliko prispevalo. Pohvalil je tudi odnose strokovne službe do kooperantov, saj se v primeru potrebe kooperanta organizi-

rajo vhlavitve tako, da si kooperant lahko reši svoje potrebe. Prav zaradi takega razumevanja so si Frešerjevi vsako leto organizirali dopust na morju.

»Tudi Perutninar bi lahko prinašal več strokovnih napotkov«, je za konec pribil sogovornik. »Včasih nam je Reisman posredoval prek Perutninarja veliko zelo koristnih nasvetov in informacij.

Recimo sedaj se zanimam za novi način ogrevanja s plinom in ne vem, kje dobiti objektivno informacijo.

Odkar se je g. Reisman upokojil, take informacije zelo pogrešamo. Sploh pa je lani bilo vse v senci klavnice, kar sicer razumemo pa vendar...

Vsa pohvala pa velja odločitvi uredništva, da bomo poslej lahko nudili in iskali potrebno opremo prek Perutninarja in Informacij.«

Tudi takrat, kadar ne gre vse gladko kooperant Frešer ne nerga. Harmoniko vzame v roke in zaigra kakšno domačo, da še ženi Viktoriji igla bolj gladko in hitreje drsi skozi platno, če kaj lepega sešije. Tudi prijatelji radi prisluhnejo. Torej je vse tako kot se za klenega kmeta s pod Pohorja spodobi.

L.C.

Obvestilo kooperantom

Pri hitrem razvoju tehnologije reje se tudi oprema rejnih objektov hitro izpopolnjuje. Nekateri si to hitreje privoščijo in določene še uporabne opreme več ne potrebujejo, drugi pa spet ravno to iščejo in ne vedo kam se obrniti.

Da bi premostili to vrzel smo se na predlog nekaterih kooperantov v uredništvu Perutninarja odločili, da bomo v prihodnje vaše želje brezplačno objavljali v Perutninarju in Informacijah. Seveda bomo objavili vašo željo samo takrat, ko bo šlo izključno za opremo ali material za potrebe reje piščancev.

Naslov:

Uredništvo Ptujkega perutninarja

Perutnina Ptuj, Potrčeva cesta 10, 62250 Ptuj.

S pametjo in resnico, s spretnostjo in voljo naposled lahko dosežemo vse; z lažjo in sovraštvom, z zvijačo in grobostjo konec koncev ničesar ne dosežemo.

Golo Mann

Obvestilo Združenja perutninarjev Ptuj

Izvršni odbor Združenja perutninarjev Ptuj nam je posredoval to obvestilo, kot odgovor na sestavek v decembrski številki Perutninarja 1990. V uredništvu menimo, da je to poročilo o delu Izvršnega odbora Združenja ne odgovor na omenjeni sestavek. Medtem pa je mnogo opisanega že razrešenega.

Kakorkoli že, Obvestilo nelektorirano objavljamo v celoti.

Spoštovani rejec Perutnine!
Na kratko vas želimo obvestiti o dosedanjem delu izvršnega odbora združenja Perutninarjev.

Vsaka stanovska panoga se združi zaradi večje moči za doseg svojih enotnih ciljev. Tako so se združili čebelarji v čebelarstvu, ribiči v ribištvu, a mi perutninarji smo žal prišli do tega šele letos, ko nas je večina začutila poterbo, da se združimo za doseg pravičnega plačila za naše vloženo delo in za enakopravne odnose v PP.

Zato smo zaprosili Slovensko kmečko zvezo podružnico Ptuj, da je sklicala 28. 6. v Narodnem domu sestanek s kooperanti in predstavniki PP Ptuj z namenom, da se uskladijo odnosi med kooperanti in perutnino. Po takratni razpravi so se odgovorni delavci PP zadolžili, da bodo sklicali v roku enega meseca tozadevni sestanek. Ker pa zadolženi tega sestanka v treh mesecih niso sklicali, je sestanek ponovno sklicala Slovenska kmečka zveza v Dornavi dne 23. 9. 1990.

Na tem sestanku so kooperanti predložili težave in nepravilnosti Perutnine v odnosu do kooperantov. Glede nepravilno postavljene konverzije, nepravilno obračunane amortizacije, skratka onemogoča nadaljnje delo zaradi slabega vrednotenja našega dela. Vsled tega smo izvolili iz vsakega okoliša predstavnika v odbor, ki se bo boril za pravice kooperantov. Na svoji prvi seji je ta razširjeni odbor izvolil izvršni odbor.

Izvršni odbor je večkrat prisostvoval Zvezi rejcev Perutnine v Žalcu in končno tudi dne 18. 10. 1990 v Ljubljani v skupščini RS s predstavniki vseh rejcev perutnine v Sloveniji.

V skupščini nas je sprejela slovenska vlada. Vsi predstavniki rejcev perutnine iz vseh organizacij (Pivka, jata Zalog, Perutnina itd.) smo bili precej enotnega mnenja ter

prišli z enakimi zahtevami in predlogi.

V glavnem je tekla zahteva glede razprodaje perutninskih podjetij delničarjem brez izločitve vložnega deleža v izgradnjo perutninske industrije od strani kooperantov. Od vlade smo dobili zagotovilo, da bo novi zakon o drugih vseboval tudi to določilo. Predlagajo nam, da se ustanovi društvo kot iniciativni odbor za ustanovitev Zadruga, ki bo po izdaji zakona sprejela izločen delež minulega vložnega dela kapitala v izgradnjo gotovega perutninskega sistema oziroma podjetja.

Razgovor je tudi tekel o tekoči problematiki in medsebojnih odnosih.

Dne 7. 11. 1990 je izvršni odbor ustanovil društvo pod imenom Zveza Perutninarjev Ptuj in ga registriral v Ljubljani.

Namen in naloge društva so:

- stanovsko povezovanje članov

- izobraževanje članov
- organizacija posebnih dejavnosti za potrebe članov
- oblikovanje skupne blagovne znamke, kvalitete proizvodov in storitev
- zavzemanje za strateške interese članov društva
- razvoj poslovne kulture, dvig kvalitete proizvodov in storitev svojih članov
- prizadevanja za nove razvojne možnosti svojih članov
- analiziranje trga doma in v tujini
- informiranje o pravnih predpisih doma in v tujini ter zadovoljevanje drugih profesionalnih potreb svojih članov.

Nekaj dni kasneje je bil sklican širši odbor, kjer smo predstavili statut Društva in povabili kooperante na podpis pristopnih izjav.

Do sedaj se je prostovoljno včlanilo 112 kooperantov, kar znaša dve tretjini enkratnega vhlavljanja piščancev. 22. 11. 1990 je vodstvo PP sklicalo sestanek s petdesetimi kooperanti.

Vodstvu Perutnine so se predložile težave kooperantov in njihov neenakopraven položaj v odnosih s PP Ptuj. Med drugim so kooperanti zahtevali:

- sodelovanje odbora pri sestavi aneksa
- v primeru nenormalnega obračuna ugotvitev krivde
- popravek cen storitev rejcev — stroškovnik
- popravek konverzije in povračilo preveč porabljene krme za nazaj
- sklad amortizacije se prenese na posebni konto, z njim upravlja odbor rejcev.

Vodstvo Perutnine je zahtevalo, da se skliče zbor in da se izvoli komisija za kooperacijske odnose. Člani so:

- predsednik Simon Toplak
- člani: Jože Pršuh, Janko Bezjak, Janez Druzovič, Alojz Plečko, Karl Brgles, Franc Gosenik, Jurij Pevec, Andrej Petrun.

Komisija se je sestala dne 22. 11. 1990 in prišla do naslednjih odločitev:

1. Perutnina je pripravljena sodelovati pri pripravi aneksa s komisijo.

2. Konverzija se s 1. 9. 1990 zviša na 196 za dobo 4 mesecev, nakar se napravi analiza in se zviša ali zniža.

3. Poračun za nazaj od 1. 9. 1990 se opravi individualno in se poda povračilo Zvezi do 10. 12. 1990.

Na podlagi z naše strani izdelanega stroškovnika smo zahtevali uskladitev dosedanjega. Vendar smo naleteli na nesoglasje glede amortizacije in poravnave za vloženo oseb-

no delo, zato je bil sklican sestanek 28. 11. 1990, na katerem smo se dogovorili za zvišanje amortizacije za 66% od sedanje, to je 0,44 din z investicijskim vzdrževanjem katera amortizacija se naj zvišuje, da se v roku enega leta zvišuje do realne amortizacije. Pri postavki plačilo osebnega dela so nam predložili dosednji stroškovnik Perutnine iz katerega je razvidno, da nam priznavajo samo 4.588,00 din bruto osebnega dohodka v dobi enega meseca za 14.000 piščancev. Mi se s tem nismo strinjali in smo zahtevali ponovni sestanek in obravnavo na zborih kooperantov pri čemer smatramo, da je naše delo sramotno plačano BRUTO brez (socialne varnosti). S tem, da je v osebnih dohodkih vračunan profit od vložnega kapitala (farme). V dinarjih je bilo naše delo s stroški plačano 1,25 din/kg. zaradi zvišane elektrike in drugih stroškov smo dosegli le zvišanje 1,52 din/kg naša zahteva pa je bila 2 din/kg, kar bi znašalo 5% od maloprodajne cene.

Delo izvršnega odbora Društva je bilo težavno, vendar smo dosegli v prid vseh članov veliko, saj ste naše rezultate in dobrine z našim aktivnim delom dobili pri zadnjih obračunih.

V upanju, da se pridružite v članstvo društva in s tem prispevate k večji moči in večjim uspehom za vse nas.

Izvršni odbor

Le malo pravih rešitev Novoletne nagradne križanke je prispelo.

Po žrebu prejmejo nagrado, Monografijo Perutnine Ptuj:

Erna Brunčič

Silvija Drevenšek in

Dušan Mihačinovič

Milanu Renku v spomin

Še nekaj dni je ločilo Milana Renka, voznika v PE Promet, da bi dopolnil 38 let, ko je med nami završala pretresljiva vest, da je družino Renko zadela huda tragedija, v kateri je nesreča zahtevala Milanovo življenje. Onemeli smo ob tej kruti vesti, saj nismo mogli dojeti, da je mogla smrt pokositi tako mlado življenje. Še včeraj je bil med nami nasmejan, poln načrtov za prihodnje. Pa vendar smo se morali sprijazniti z dejstvom, da ga ne bo več na ših. Za vedno smo zgubili sodelavca in prijatelja.

Njegova življenjska pot v Perutnini se je začela pred 13 leti, ko je nastopil delovno mesto voznika motornih vozil. V našem spominu je mlad in zagnan, poln vere, da bo uredničil vse načrte, ki jih je ta-

krat snoval. Bil je poln idealov in tovarištva. Za njim je ostalo tisoče prevoženih kilometrov in stotine prečutih noči in vendar se je vedno srečno vračal k svoji družini.

Imel je naporno delo, vendar je s svojo družico ustvaril topel dom svoji družini. Topline doma pa mu ni bilo dano dolgo uživati. Po nesreči je sredi dela in načrtov omahnil v temo, od koder ni več povratka.

Za njim je ostalo le njegovo delo. Njegov bistri pogled bo ostal le kot spomin na našega Milana. Najbolj ga bo pogrešala njegova družina, pogrešali pa ga bomo tudi mi.

Njegovi sodelavci

Zahvale

Ob tragični izgubi moža in očeta Milana Renka se iskreno zahvaljujemo sindikatu in kolektivu PE Promet in Perutninska klavnicna za darovano cvetje, tolažbo v najtežjih trenutkih in drugo pomoč.

Še zlasti hvala za številno spremstvo na njegovi poslednji poti. Žena Anica in otroka

Ob boleči izgubi drage mame Marije Kikl, se iskreno zahvaljujem sodelavcem za darovano cvetje in spremstvo na njeni poslednji poti. Hčerka Anica Satler

Obvestilo

Glede na to, da so zaradi boljše informiranosti pogostejše INFORMACIJE (doslej je izšlo že 6 števil), Perutninar pa bo izhajal le občasno, so zahvale ob izgubi svojcev večkrat veliko prepozne. V uredništvu smo se zato odločili, da se v prihodnje zahvale dajo na oglasne deske. V ta namen smo dali natisniti ustrezno oblikovane osnove, na katero boste napisali željeni tekst.

Če jo potrebujete, se oglasite pri tajnici vaše proizvodne enote, kjer boste dobili predlogo.

Hvala za razumevanje, Uredništvo

V Perutnini smo sprejeli nekaj ukrepov s področja zdravstva, kateri naj bi pripomogli k odpravljanju objektivnih težav, ki se pojavljajo in so povezane s porastom bolniškega staleža (leta 1988 = 4,8%, leta 1989 = 5,5%, leta 1990 = 6,3%, januar 1991 = 6,8%) in s tem povezanimi povečanimi izdatki delovne organizacije. Hkrati s tem so bile težave pri izpadu proizvodnje in tudi povečano obremenitvijo delavcev, ki niso bili v staležu.

ki hromi delovni proces, kot se je dogajalo zadnji čas. Nihče ne namerava prepovedati krvodajalstva, vendar moramo to prostovoljno aktivnost uskladiti s svojim vodjem, ki mora za vsakega krvodajalca oceniti ali bo zaradi njegove odsotnosti nastal zastoj v proizvodnji.

Krvodajalske akcije so praviloma mesečno in vsakdo bo imel priložnost, da se je udeleži, kar pa mora predhodno uskladiti s svojim vodjem in s

Obvestilo

Od 22. 4. 1991 je zdravnik za delavce Perutnine Ptuj dr. Tonko Herceg, ki sprejema bolnike v isti ambulanti kot prej dr. Jerkovič.

Bolniški stalež se odsej ureja pri zdravniku, ki je določen za Perutnino Ptuj.

Do spremembe je prišlo zaradi reorganizacije v zdravstvu (preobremenjenost dr. Jerkoviča).

Splošno-kadrovski sektor

Ukrepi, ki so bili sprejeti na poslovnem odboru 25. 3. 1991 na osnovi sestanka z dr. Žlebnikom in dr. Jerkovičem so pričeli veljati 1. 4. 1991, in so naslednji:

1. Bolniški stalež za delavce Perutnine Ptuj ureja lečeči zdravnik Perutnine Ptuj. Izjema so le delavci iz drugih občin (Lenart, Ormož, Slovenska Bistrica, ...). Po 4. členu Pravilnika o delovnih razmerjih namreč: »zdravstveno sposobnost ugotavlja zdravnik, ki ga določi podjetje.«

V praksi to pomeni, da se vse bolniške potrjujejo pri zdravniku Perutnine Ptuj in, da morajo naši delavci praviloma obiskati našega zdravnika.

2. Nadomestila za čas čakanja na ustrezno delo za delavce, ki so postali invalidi II. ali III. kategorije invalidnosti znašajo 80% osebnega dohodka, ne glede na to, koliko časa čaka invalid na prerazporeditev. Seveda je v interesu delovne organizacije in tudi delavca, da se to čim prej uredi.

Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo predvideva za nego družinskega člana najmanj 70% od osebnega dohodka.

3. Krvodajalska aktivnost kot humana akcija človeka do sočloveka se ne sme izroditi oziroma spremeniti v dejanje,

koordinatorjem krvodajalstva Lojzetom Cajnikom.

4. Delavce, ki prekomerno uživajo alkohol, so vodje dolžni disciplinsko napotiti na zdravljenje oziroma kako drugače ukrepati. Lažna solidarnost pripelje le do tega, da težave izbruhnejo takrat, ko je že prepozno in je največkrat že močno načeto delavčevo zdravje. V takšnih primerih premeščanja zaradi slabega zdravstvenega stanja ostane delavec v isti proizvodni enoti.

5. Potrebna je večja zdravstvena selekcija ob sprejemu; na težja delovna mesta se mora zaposlovati moška delovna sila.

6. Na sestanku, ki je bil 12. 3. 1991 smo se dogovorili z našim zdravnikom, da lahko vodja neposredno kontaktira z našim zdravnikom glede delavcev, ki so v staležu oziroma se zdravijo.

7. Tudi letos bo medicinski programirani aktivni odidi na Rogli (MPAO), kamor bo napotenih 20 delavcev. Tudi tokrat bodo napoteni delavci, ki so zaposleni na težjih delovnih mestih, zaslužni delavci, vendar kriterij več ne bo delovna doba, kajti izkušnje so pokazale, da so za ta program, ki je naporen, primernejši mlajši delavci.

Strokovna služba

Upokojili so se

Takih, ki so skoraj trideset let zvesti enemu kolektivu, je malo. Živeti s kolektivom od skromnih začetkov do razmeroma sodobnega razvoja v današnjem času pa pomeni, biti deloven, zvest, pripravljen na samoodrekanje in prebiti veliko več kot osem ur na delovnem mestu.

skupinovodkinja. Tudi ona je začela na farmi Breg, najprej je prihajala kot sezonka, nato pa je bila od leta 1962 redno zaposlena. Začela je kot krmilka, čez mesec dni pa so jo že prestavili v valilnico. »Valilniška« je ostala vse do upokojitve. Z razširitvijo proizvodnje je prihajalo ved-

lidnosti je vestno in z veseljem opravljala dela, ki so bila včasih zanjo vse prej kot lahka. O njeni vestnosti in marljivosti pričajo tudi pogosti klici iz valilnice Markovci, kamor je hodila pomagat opravljat razna veterinarska dela.

Slavljenke med svojimi sodelavkami. V prvi vrsti od leve: Tilčka Bezjak, in Zinka Kurež; v drugi vrsti: Slavica Mlakar, Marija Feguš in Ivanka Gregorec. (Foto: Ludvik Merc)

V generacijo, ki je povezana z začetki perutninske proizvodnje pri nas, spada večina starejših delavk v valilnici Turnišče. V toku lanskega in v začetku letošnjega leta se jih je upokojilo kar šest. Prva je odšla Marija Feguš, vendar smo o njej že pisali na teh straneh. Nato se je v začetku poletja upokojila Marija Babusek, naša dolgoletna evidencičarka. V Perutnino je prišla 1962. leta, in sicer na farmo Breg. V začetku je polovico delovnega časa opravljala administrativna dela, pol pa je bila v proizvodnji. Ko so ob farmi zgradili še valilnico, je začela polni delovni čas kot evidencičarka proizvodnje. To je ostala tudi do preselitve valilnice na Turnišče. Zraven evidence proizvodnje je opravljala tudi druga administrativna dela, ki jih je bilo ob razširjanju proizvodnje vse več in več. Mesec dni pozneje smo spet imeli »veselico«. Upokojila se je Slavica Mlakar, dolgoletna

no več ljudi, ki jih je bilo treba vsaki dan razporejati na različna dela, jih učiti, jim svetovati itd. Za to je bila Slavica najprimernejša in tako je postala skupinovodja. S pomočjo njenega znanja in nasvetov so se kalile vse mlajše generacije valilk.

Jeseni se je nato poslovila Zinka Kurež. Tudi ona je začela na farmi Breg v remontni skupini. Tudi ona je bila ena tistih, ki so kot najboljše delavke prišle iz objektov v valilnico. In to — ena izmed najboljših delavk (po potrebi je bila tudi skupinovodkinja) ki je kljub letom in vedno večjemu tempu dela ostala v valilnici vse do konca.

Nato je nakaj časa vladalo »zatišje«. V začetku letošnjega leta pa sta se odločili upokojiti spet dve delavki. Najprej se je poslovila Ivanka Gregorec, ki je leta 1963 prišla na farmo Breg kot krmilka. Kot krmilka je delala tudi na farmi Sela. Leta 1976 pa je prišla v valilnico. Kljub inva-

Takoj za njo se je upokojila Otilija (Tilčka) Bezjak. Delati je začela v stari klavnici na Potrčevi cesti pred enaintridesetimi leti in potem nadaljevala v novi. Leta 1971 je bila zaradi zdravstvenih razlogov premeščena v valilnico. Pričakovala je, da bo tu veliko boljše in lažje, vendar se je pokazalo, da za invalide tudi valilnica ni primerna. Tilčka se je trudila, dokler se je mogla, vendar je zdravje ni služilo do kanca, zato se je invalidsko upokojila. Tako smo se v manj kot enem letu poslovili kar od petih dolgoletnih sodelavk. Od vseh smo se poslovili z žalostjo, ker jih ne bo več vsaki dan med nas, hkrati pa veseli zanje, da se bodo končno odpočile od dela in težav, ki jih v živju proizvodnji, kakršna je perutninarstvo, ne zmanjka. Vendar so prav te delavke dokazale, da se da z dobro voljo in trudom vse rešiti. Prav zato se rade vračajo med nas, kar dokazuje tudi slika z ene izmed »poslovilnih veselice«.

Sodelavke in sodelavci

Pred kratkim se je upokojilo več delavcev tudi v drugih PE in Direkciji. Predstavili jih bomo v naslednji številii.

Zahvale

Ob boleči izgubi drage mame **Cecilije Drevenšek**, se iskreno zahvaljujem sodelavcem farme Starošinci za darovani venec, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Ivanka Paveo z družino

† † †

Ob boleči izgubi dragega očeta **Antona Serdinšek**, se iskreno zahvaljujem IO OOS in sodelavcem Direkcije — FRS za darovano cvetje, denarno pomoč, globoko izražena sožalja in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerka Rezika Zajšek

† † †

Ob boleči izgubi dragega očeta **Jakoba Jerenko** se iskreno zahvaljujem sodelav-

cem PE Promet in sindikatu za darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Jakob Jerenko

† † †

Ob boleči izgubi drage mame **Franciške Godec**, se iskreno zahvaljujem sindikatu in sodelavcem PE Promet za dragoceno cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni poslednji poti.

Sin Stanko

† † †

Ob mnogo prerani izgubi dragega očeta **Janeza Hanžela**, se sodelavcem in sindikatu iskreno zahvaljujem za darovano cvetje in drugo pomoč.

Hčerka Nežka Plajnshek

Delo sindikata

Najprej vam predstavljamo novo vodstvo sindikata v Perutnini

Fras Majda — predsednica
Merc Janko — namestnik predsednice
Ules Sergeja — sekretarka
Ozimek Leonida — blagajničarka

Sindikalni zaupniki v proizvodnih enotah:

Bezjak Franc — PE Tovarna krmil
Bezjak Franc — PE Predelava
Fras Majda — Direkcija
Krajnc Franc II. — PE Ptujška tiskarna
Kukovec Janez — PE Servis
Merc Janko — PE Trgovina
Plohl Zdenka — PE Stari starši
Rogelj Ivan — PE Promet
Spolenak Ingrid — PE Starši
Tkalec Andrej — PE Brojlerji
Travnikar Milan — PE Perutninka klavnica

Potrošniki želijo predvsem kakovost

V oddelku marketinga posebej pozorno pospeševanju prodaje, kjer z različnimi aktivnostmi spodbujamo potrošnika k nakupu in povečujemo učinkovitost posrednikov. Med te aktivnosti vključujemo predvsem predstavitev novih in že uveljavljenih izdelkov, degustacije proizvodov z akcijskimi prodajami in sodelovanje na sejemskih prireditvah.

Na osnovi razgovorov s potrošniki, kar potrjuje tudi priložnostna anketa, smo ugotovili, da kupci vseh naših proizvodov ne poznajo, čeprav so nekateri na tržišču že od decembra 1990.

Zato smo dne 28. 3. 1991 organizirali v mesnici Titov trg degustacijo naslednjih proizvodov:

- piščančjo pašteto
- piščančjo jetrno pašteto
- jetrno klobaso

Med degustacijo v mesnici Titov trg

Ob tej priliki smo opravili anketo glede kvalitete posameznih proizvodov in ali je za odločitev o nakupu pomembnejši faktor kvaliteta ali cena. Anketiranci so najbolje ocenili piščančjo pašteto, sledi piščančja jetrna pašteta in jetrna klobasa.

Ob drugem vprašanju smo ugotovili, da si potrošniki želijo predvsem kvaliteten proizvod in so za višjo konstantno kakovost izdelka pripravljeni plačati tudi višjo ceno.

Na dan degustacije smo izdelke, ki so bili na poizkušnji, prodajali po reklamnih cenah, kar je pri potrošnikih naletelo na velik odmev.

Podobna predstavitev naših proizvodov je bila dne 6. 4. 1991 v trgovini Emone Merkur »Bratje Reč«, s tem, da je bil asortiman izdelkov širši.

Tanja Kenda

Na 11. seji predsedstva sindikata, 5. marca je razprava tekla v glavnem okoli problematike malice v podjetju. Imenovana je bila nova komisija za sestavo jedilnika v sestavi: Ingrid Spolenak — Starši, Sergeja Ules — Trgovina in Marjan Vindiš — Tovarna krmil.

Več o tem v nadaljevanju.

V nadaljevanju seje so razpravljali o delu blagajne vzajemne pomoči. Predlagajo, naj bi se v prihodnje limit posojila vzajemne pomoči dvignil na 3.000,00 din od sedanjih 1.200,00. Za takšen dvig bi člani blagajne vzajemne pomoči morali vplačevati delež, ki bi znašal najmanj 100,00, doslej je bila nanižja vrednost 30,00 din.

Podan je bil tudi predlog za skupni izlet na nivoju podjetja, vendar je večina članov opozorila, da imajo kolektivne izlete že razpisane v proizvodnih enotah. Sklenili so tudi, da se ne obnovi pogodba z Bakićem v Medulinu niti za apartmaje, niti za vilo o kateri je bilo govora na eni prejšnjih sej, zaradi previsokih cen.

Na 12. seji je bila glavna točka namenjena informaciji o delavski hranilnici. Ker je bil poročevalec Stegne z republiškega sindikata zadržan, je informacijo podal Milan Masten, sekretar ptujskega občinskega sindikata. Poudaril je, da nudi delavska hranilnica ugodnejše obresti kot

banka, kolektivni član pa lahko postane sleherni kolektiv, ki vloži osnovni kapital 1.000 DM v dinarski protivrednosti. Ptujski občinski sindikat je že kolektivni član hranilnice in smo torej posredno člani tudi vsi člani sindikata v Perutnini.

Socialna delavka je prisotne seznanila z razporedom možnosti prijav za medicinsko programirani aktivni oddih na Rogli.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje, zakaj predsednica konference sindikata ni vabljena na seje poslovnega odbora.

Precej nezadovoljstva je zbudila tudi sprememba sofinanciranja prevoza na delo in z dela. Prisotni so bili enotnega mnenja, da novi način pomoči ni ustrezen. Med ceno prevoza za 10 km in 11 km namreč ni bistvene razlike, vendar prvi ne dobi za prevoz nobene pomoči podjetja, drugi pa znatno. Zato v predsedstvu menijo, da bi kazalo razmisliti o tem, da bi uvedli več kategorij prispevka k stroškom za prevoz, ki bi se povečeval recimo na vsake tri kilometre ali podobno.

Opozorjeno je bilo tudi na zelo slab odnos nekaterih vodij skupin v proizvodnji do podrejenih delavcev.

Na koncu je spet stekla živahna razprava okoli malice. O tem pa v nadaljevanju predsednica konference.

(Nadaljevanje na 10. strani)

Glede očitkov, ki smo jih poslušali s strani delavcev zaradi slabe kvalitete malice in tudi kritike, da je malica predraga, je Konferenca sindikata dne 5. 3. 1991 na sejo povabila direktorja PE Predelava in vodjo OE družbene prehrane, na kateri je tekla razprava glede kvalitete in pestrosti jedilnika. Konferenca je zahtevala, da se malica izboljša ter predlagala, da se uvede še hladna malica (za tiste delavce, ki imajo npr. dieto ali jim kateri dan ne odgovarja topla malica). Na tem sestanku nam je bilo zagotovljeno, da bo s 1. 4. 1991 na jedilnem listu tudi hladna malica. Kljub tem zagotovitvam 1. 4. 1991 to ni bilo raalizirano, zato je konferenca zahtevala od odgovornih pismen odgovor, zakaj to ni bilo realizirano. Pismen odgovor smo prejeli in ga objavljamo. Razmisleke o tem odgovoru pa prepuščamo vam.

Pisni odgovor z dne 16. aprila 1991

Zadeva: Problematika hladnih malic

Vsled prigovora nekaterih posameznikov na preozek jedilnik, kateri je bil podan preko sindikata PP delavcev na OE družbena prehrana smo se sestali v ožjem strokovnem krogu v PE Predelava.

Ugotovitve in zaključki so naslednji:

1. Topli obrok, ki ga pripravljajo v naši družbeni prehrani ustreza vsem standardom, normativom in dogovorom v Perutnini po hranilni in kulinarični vred-

nosti. obroki so dovolj bogati, pestri in tudi redosled različnih vrst je pravilen.

2. Po analizi je bilo ugotovljeno, da so zahteve po pestrosti neutemeljene in nepotrebne. Zahteve po hladnem obroku so neumestne ter le želja nekaterih posameznikov, ki jim diskusija o malici pomeni več kot delo katerega opravljajo. Smatramo, da se mora sindikalna konferenca ukvarjati z njej namenjenimi profesionalnimi zadevami, problematiko prehranjevanja pa prepustiti zato zaposlenim strokovnjakom.

Veliko zaposlenih v PP potrebuje topli obrok, ker opravljajo delo v težkih razmerah in bi posiljevanje s hladno malico imelo lahko zdravstvene probleme, dolgoročno gledano. Tisti, ki zaradi različnih vzrokov, kljub vsemu napisanemu ne more biti zadovoljen s pripravljenim toplim obrokom in teh je večina v poslovni stavbi PP predlagamo, da si poiščete ustrezno rešitev priprave preko Perutninčka.

3. Po opravljeni strokovni analizi je bilo ugotovljeno, da bi prehod na ponudbo hladnih malic zahteval velik finančni strošek, katerega si v težki finančni situaciji ni mogoče izposlovati.

4. Priporočilo: Glede na dejstvo, da je kakovost malic na dislociranih enotah nižja predlagamo, da preko zastopnikov sindikatov v vseh enotah zahtevate pogrevanje dostavljene malice pred delitvijo. Po analizi je bilo ugotovljeno, da je tak-

šen način priprave mogoč povsod, v vseh notah PP.

Hvala za razumevanje.

Vodja OE Družbena prehrana:

Franc Kralj

Direktor PE Predelava:

Franc Čelan, dipl. ing.

In še predsednica konference

Ne dovolimo si, da nekdo piše, češ kot, da sindikat nima kaj reči glede prehrane med delom. Smatram, da ima kaj reči, saj je tudi prehrana del zadovoljstva in zdravstvenega počutja delavca na svojem delovnem mestu. Ne mislim samo na sebe in Direkcijo, temveč za vse zaposlene, zato si ne dovolim takega odgovora kot mi je bil posredovan, češ da je to želja nekaterih posameznikov, ki jim diskusija o malici pomeni več kot delo katerega opravljajo. To se mi zdi zelo nesramno, saj opravlja vsak svoje delo čimbolj kvalitetno in dela kakršnega koli že ni potrebno podcenjevati. V kolikor pa direktor ima pripombe na delo tistih, ki razmišljajo o malici, naj jih posreduje predpostavljenim, katerim so odgovorni za svoje delo.

Ne razumem tudi kako lahko nekdo piše, da ima hladna prehrana težke zdravstvene probleme, dolgoročno gledano. Mislim, da za to v PP še nimamo zaposlenega strokovnjaka, ki bo o tem vedel povedati vnaprej, saj še hladne malice ni bilo na jedilnem listu. (Dolgoročno gledano!) O tem še zdravnik specialist verjetno ne bi znal dati odgovora. Toliko v razmislek.

Predsednica Konference sindikata Perutnine Ptuj
Majda Fras

Poskusite še to

Perutnina na pikniku

Perutninsko meso je zaradi svoje enostavne priprave in sočnosti zelo primerno za pečenje na žaru ali v kotličku za pripravo ciganske pečenke (kotlovnice).

Meso bo najokusnejše, če ga bomo marinirali s soljo, poprom, oljem in papriko vsaj eno uro pred pečenjem.

Perutnino pečemo na ne prevročem žaru, da se bedra in prsa dobro prepečejo.

Ražnjiči iz perutninskega mesa lahko popestrimo tudi s svinjskim mesom, prekajeno slanino, svežo papriko in čebulo.

Pripravimo pa si lahko okusna nabolada iz mini piščančjih hrenovk in pečenic, ki jih dobimo pri mesarju pod imenom Pipi.

Na žaru lahko pripravimo tudi piščančja jetra, ki smo jih solili, poprali in zavili v prekajeno slanino ter naboladi na paličice za ražnjiče.

Če pa smo se odločili pripraviti perutnino v kotličku, pa potrebujemo za pripravo omake naslednje sestavine: olje, čebulo, rdečo papriko, sol, poper, ajvar, gorčico, lovorov list, zeleni peteršilj, vino in vodo.

Tako pripravljena perutnina je zelo okusna in sočna. Zraven pa se prileže vrček piva ali dobrega vina.

Tako si je poslovodja v mesnici Titov trg Ivan Čeh omislil privabiti kupce. Dokaj domisljeno. Plakati, ki jih je sam izdelal namreč ponujajo manj znane proizvode Perutnine, o katerih potrošniki najbrž premalo vedo.

Potrošniki so v mesnici, zunaj pa si »ponudbo ogleduje« bodoči potrošnik.

Urednik

Zdravstvena predavanja za upokoјence

Upokoјenci se že veselimo toplih pomladanskih dni. Zimski čas je za starejše ljudi, ko narava miruje, najbolj zoprn.

Ko je zunaj mraz, smo najraje na toplem ob peči. Zato tudi v zimskem času ne izvajamo skupnih aktivnosti kot so: izleti, srečanja, planinarjenje in drugo. Zato pa v tem času posvečamo večjo pozor-

je je manj elastično, intelektualne sposobnosti upadajo, popušča sposobnost za koncentracijo, čustva bledijo, povečajo pa se razdražljivost, nerazpoloženost in otožnost, sebičnost, brezobzirnost, samokritičnost upada. Tem znakom se v starosti se pridruži duševna utrudljivost, okorno mišljenje, nedostopnost, nezaupljivost in trmoglavost.

Opisane bolezni najbolj pospešuje debelost in neustrezna prehrana, zdravimo pa jih bolj ali manj uspešno tudi z raznimi zdravili, ki pa nam jih morajo predpisovati tovrstni zdravniki specialisti.

Bolezni ožilja je bila tema predavanja, ki ga je imel dr. Ciril Korpar. Najprej nas je seznanil z najbolj značilnimi pojavi različnih obolenj ožil-

nost zdravstvenim predavanjem, oziroma zdravstvenemu izobraževanju. Z leti začnejo nas starejše ljudi ogrožati razne bolezenske nadloge, s katerimi se moramo nenehno ubadati. Zato so nam zelo dobrodošli zdravstveni nasveti, ki nam jih lahko dajejo zdravniki, ki so se ali pa se še vedno srečujejo z zdravstveno problematiko ter nam tako posredujejo preizkušene izsledke, ugotovitve in navodila.

Za letošnja zdravstvena predavanja smo pridobili tri zdravnike specialiste in sicer primarija dr. Aleksandra Poznika, dr. Marto Simonič in dr. Cirila Korparja.

Primarij dr. Aleksander Poznik nam je predaval o skrbi za duševno zdravje v starosti.

Glavne značilnosti staranja in starosti so: slabljenje spomina, nižja vitalnost, mišljen-

Za vse te ugotovitve je kriva manjša zainteresiranost, saj nas še zanima samo višina pokojnine in nič drugega.

Starejši ljudje sicer ne razmišljajo slabo, temveč počasneje, ker se na podlagi svojih življenjskih izkušenj bolj preudarno odločajo. Za konec predavanja pa smo dobili še nasvet: Ko zvečer ležemo v posteljo in preden zaspimo, naj v mislih obnovimo vse dogodke tega dne. Tako najboljše poskrbimo za trening možganov.

O zdravem načinu življenja starostnikov je imela zelo poučno predavanje internistka dr. Marta Simonič, ki nam je dala celo vrsto koristnih nasvetov za bolj zdrav način življenja. Starost nam prinaša holesterol, visok krvni tlak, sladkorno bolezen in več gliceridov v krvi.

ja, zlasti še poapnenja žil, nato pa še o tem, kako se jih najbolj ubranimo. Na prvem mestu je poudaril škodljivost kajenja in korist hoje oziroma kolesarjenja. Priporočil nam je dnevno telovadbo. Izogibamo naj se stresov ter uživamo bolj zdravo prehrano. Če pa že zbolimo, dosledno upoštevajmo navodila lečečega zdravnika, ki bo tudi predpisal ustrezna zdravila, če bo potrebno.

S temi predavanji je bila večina udeležencev, ki jih je bilo vsakokrat do 40, zelo zadovoljna, saj smo se seznanili z vzroki večine bolezni, ki nas dnevno spremljajo vsepovsod. Dobili pa smo tudi nasvete, kako jih premagovati.

Drago Čater

Preblisk

Naravni razum lahko nadomesti skoraj vsako stopnjo izobrazbe, nobena izobrazba pa ne nadomesti naravnega razuma!

Smeh ni greh

»Natakar, prinesite mi knjigo pritožb!«

»Takoј, prosim.«

»Povejte mi, ali sploh kdo prečita te reklamacije?«

»Seveda! Včasih se jim smejemo pol ure skupaj.«

— • —
Direktor banke sprašuje mlado žensko, ki se je prijavila za mesto tajnice:

»Ali veste kaj o bančništvu?«

»Da, strašno rada imam denar.«

— • —
V ženski kaznilnici se strokovno pogovarjata dve zapornici:

»Za šest oseb je recept enak, le dozo arzenika je treba podvojiti.«

— • —
Leopold je izvedel, da ga žena vara. Kot vihar je pridrl domov, stopil pred ženo in zavpil

»Vse vem.«

»Odlično«, je rekla žena, »potem pa poveј malemu kdaj je bila bitka pri Slavkovu — ravno piše nalogo iz zgodovine.«

— • —
Po premieri gledališkega dela se pogovarjata dva kritika.

»Med nama, kolega«, reče prvi, »kaj mislite vi o tem?«

»Mislim, da je odmor po prvem dejanju zelo uspel.«

— • —
V restavraciji se obrne starejši gospod k čedni mladenki pri sosednji mizi in ji reče:

»Gospodična, bi se želeli morda pridružiti mojemu računu?«

Krvodajalske akcije

V aprilu ni bilo krvodajalske akcije, zato pa sta v maju dve in iscer 7. in 14. maja.

Kot smo že nekajkrat opozorili, se morate interese najprej prijaviti pri svojem predpostavljenu, da s svojo odsotnostjo ne boste škodovali proizvodnemu procesu. Le s koordiniranim delom bodo akcije resnično uspešne.

Lojze Cajnko

Koko in Eva Milošič sta pozirala za Velikonočno razglednico, ki je menda na Ptujju ni bilo možno dobiti, ker so jo dobesedno razgrabili. Škoda, da jo je tiskla Fotolik Celje, da se tega nismo domislili v Perutnini.

Mednarodna kolesarska dirka Alpe-Adria v Ptujju

Kolesarska dirka Alpe-Adria je v svoji 25. izvedbi postala tekma svetovnega amaterskega pokala, skupine A. Dirka se je začela 4. maja v Crikvenici, končala pa se bo 10. maja v Ljubljani.

Kolesarsko društvo Ptuj bo gostitelj tekmovalcev 8. maja, ko bodo pripeljali z Borovelj, 9. maja pa bodo nadaljevali proti Zagrebu.

Predsednik ptjuskega kolesarskega društva Rene Glavnik zatrjuje, da bo organizacija tradiciji Ptujja primerna, zato vas vabimo, da si to zanimivo dirko ogledate.

Še so prosta mesta za letovanje

Obveščamo vse prijavitelje za letovanje, ki niso prejeli obvestila, da so razporejeni, da jih žal ni bilo mogoče razporediti v željeni kraj in termin.

Od 364 prijavljenih za letovanje je ostalo še približno 100 nerazporejenih. Glede na to, da je ostalo še nekaj prostih mest, bo izveden ponovni razpored.

Rok za ponovno prijavo je 6. 5. 1991.

Za ponovno prijavo ni potrebno izpolnjevati nove prijave, ampak sporočite željo glede kraja in termina na Direkcijo — služba za družbeni standard — Potrčeva cesta 10, soba 43/P.

Nezasedenih je še nekaj enot v naslednjih krajih in terminih:

CRES

19. 6. do 29. 6.

29. 6. do 9. 7.

28. 8. do 7. 9.

ČATEŽ—prikolice

19. 6. do 29. 6.

29. 6. do 9. 7.

9. 7. do 19. 7.

FIESA

19. 6. do 29. 6.

29. 6. do 9. 7.

18. 8. do 28. 8.

28. 8. do 7. 9.

LOVRAN

19. 6. do 29. 6.

29. 6. do 9. 7.

18. 8. do 28. 8.

MEDULIN

19. 6. do 29. 6.

28. 8. do 7. 9.

MORAVCI

19. 6. do 29. 6.

28. 8. do 7. 9.

NOVIGRAD

19. 6. do 29. 6.

28. 8. do 7. 9.

ROGLA

19. 6. do 29. 6.

29. 6. do 9. 7.

9. 7. do 19. 7.

UMAG

19. 6. do 29. 6.

29. 6. do 9. 7.

ZADAR

prosto v vseh terminih

Kadrovsko-socialni oddelek